

**Дар Вазорати адлияи
Ҷумҳурии Тоҷикистон
таҳти №192“б”, 27 марта с.2014
“ба қайд гирифта шудааст”**

**Бо Қарори Раёсати Бонки
миллии Тоҷикистон таҳти
№13 аз 30 январи с.2014,
“тасдиқ шудааст”**

ТАРТИБИ ГУЗАРОНИДАНИ САНЧИШИ ТАШКИЛОТҲОИ ҚАРЗИИ МОЛИЯВӢ, ҶАМЬБАСТ ВА ПЕШНИҲОДИ НАТИЧАҲОИ ОН

Тартиби гузаронидани санчиши ташкилотҳои қарзии молиявӣ, ҷамъбаст ва пешниҳоди натиҷаҳои он (минбаъд - Тартиб) тибқи қисми 7 моддаи 47 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи Бонки миллии Тоҷикистон” ва қисми 7 моддаи 58 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи фаъолияти бонкии исломӣ” таҳия гардида, тартиби гузаронидани санчиши ташкилотҳои қарзии молиявӣ, ҷамъбаст ва пешниҳоди натиҷаҳои онро муқаррар менамояд.

БОБИ 1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

1. Санчиши ташкилотҳои қарзии молиявӣ, аз ҷумла филиалҳо ва воҳидҳои сохтории онҳо аз ҷониби Бонки миллии Тоҷикистон барои анҷом додани вазифаҳои танзим ва назорати бонкӣ гузаронида мешавад.

2. Тартиби мазкур нисбат ба ташкилотҳои қарзии молиявии зерин татбиқ мегардад:

-Бонкҳо ва бонкҳои исломӣ;

-бонки фаръии ташкилоти қарзии молиявӣ берун аз Ҷумҳурии Тоҷикистон;

-ташкилотҳои қарзии ғайрибонкӣ ва ташкилотҳои қарзии ғайрибонкии исломӣ;

-ташкилотҳои маблағгузории хурд ва ташкилотҳои маблағгузории хурди исломӣ;

-филиалҳо ва воҳидҳои дигари сохтории ташкилотҳои қарзӣ ва ташкилотҳои қарзии исломӣ (марказҳои хизматрасонии бонкӣ, нуқтаҳои мубодилаи асьор, равзанаи бонкии исломӣ ва воҳидҳои сайёр) (минбаъд - воҳидҳои сохторӣ);

-намояндагиҳои ташкилотҳои қарзӣ ва ташкилотҳои қарзии исломӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон;

-филиалҳо ва намояндагиҳои ташкилоти қарзии молиявӣ берун аз Ҷумҳурии Тоҷикистон;

-филиалҳо ва намояндагиҳои бонкҳои хориҷӣ ва бонкҳои исломӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон.

3. Санчиши ташкилотҳои қарзии молиявӣ тадриҷан аз нуқтаи назари назорати ба хавф нигаронидашуда ва принсипҳои маблағгузории исломӣ гузаронида мешавад ва бо назардошти масъалаҳои зерин муайян мегардад:

- вазъи молиявӣ;
- ба хавф дучор шудан;
- баҳогузорӣ ба низоми идоракуни хавфҳо ва ташкили назорати дохилий;
- дурустии баҳисобгирий ва ҳисобдорӣ;
- натиҷаи санчишҳои қаблий.

4. Мақсади асосии аз ҷониби Бонки миллии Тоҷикистон гузаронидани санчиши ташкилотҳои қарзии молиявӣ баҳогузории вазъи умумии ҳолати молиявӣ ё самтҳои алоҳидаи фаъолияти онҳо дар ҷойҳо мебошад, аз ҷумла баҳогузории риояи қонунгузории бонкии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва санадҳои меъёрии ҳуқуқии Бонки миллии Тоҷикистон, баҳисобгирий ва ҳисобдории дуруст, муайян кардани андозаи хавфҳо, дороиву ӯҳдадориҳо, баҳогузорӣ ба сифати дороиҳо, бузургӣ ва кифоятии сармоя, низоми идоракуни хавфҳо ва ташкили назорати дохилий, вазъи молиявӣ ва дурнамои фаъолият, ҳамчунин ошкор намудани амалу қушишҳое, ки ба манфиатҳои пасандоздорон ва қарздеҳон ва санчиш оид ба мутобиқат бо принсипҳои маблағузории исломӣ таҳдид мекунанд.

5. Гузаронидани санчиши ташкилоти қарзии молиявӣ аз ҷониби Бонки миллии Тоҷикистон вазифаи санчишҳоеро, ки ташкилотҳои аудиторӣ мегузаронанд ва тафтиши ҳӯҷатиеро, ки мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон барои ҷамъоварии далел аз рӯи парвандаҳои ҷинӣ ва дигар парвандаҳо анҷом дода мешаванд, иҷро намекунад.

6. Санчиши ташкилотҳои қарзии молиявӣ, аз ҷумла бонкҳо ва ташкилотҳои қарзии ғайрибонкӣ на камтар аз як маротиба дар як сол ва санчиши намояндагиҳои ташкилотҳои қарзии молиявӣ ва ташкилотҳои маблағузории хурд на камтар аз як маротиба дар ду сол аз ҷониби намояндагони (кормандони) ваколатдори Бонки миллии Тоҷикистон (минбаъд - намояндагони ваколатдор) гузаронида мешавад.

7. Санчиши ташкилоти қарзии молиявӣ давраи фаъолияти муайянро дар бар мегирад ва аз панҷ соли тақвимии фаъолияти он, ки пеш аз соли гузаронидани санчиш меояд, зиёд туда наметавонад.

8. Санчиши ташкилотҳои қарзии молиявӣ дар асоси нақшай санчиши ҳамаҷониба гузаронида мешавад. Нақшай санчиш дар семоҳа аз тарафи воҳиди соҳторӣ оид ба назорати бонкии Бонки миллии Тоҷикистон ва шуъбаҳои минтақавӣ омода карда шуда, аз ҷониби роҳбарони онҳо тасдиқ карда мешавад.

9. Санчиши ташкилотҳои қарзии молиявӣ берун аз нақша (мавзӯй) бо дастури Раиси Бонки миллии Тоҷикистон ё муовини у, ки воҳиди соҳторӣ оид ба назорати бонкӣ ва танзими асьорро сарпарастӣ мекунад, инчунин тибқи дастури роҳбари шуъбаи минтақавии Бонки миллии Тоҷикистон гузаронида мешавад.

10. Ба нақшай санчиш пеш аз ҳама ташкилотҳои қарзии молиявие дохил карда мешаванд, ки дар бораи вазъи ноустувори молиявӣ ё норасоию камбузидҳо ва вайронкуни қоидаҳои фаъолияти онҳо маълумот ворид шудааст.

11. Ба ҳайати намояндагони ваколатдор кормандони воҳиди соҳторӣ оид ба назорати бонкии Бонки миллии Тоҷикистон ва

мутахассисони ба ин мақсад аз дигар воҳиддои соҳторӣ ва шуъбаҳои минтақавӣ ҷалбгардида доҳил мешаванд.

12. Санчиши ташкилоти қарзии молиявӣ дар асоси хучҷате, ки ваколати намояндагони ваколатдорро барои гузаронидани санчиши тасдиқ меқунад, (минбаъд - Супоришнома) гузаронида мешавад.

13. Дар Супоришнома ҳайати намояндагони ваколатдор, бо нишон додани роҳбари гурӯҳи санчиш ва аъзои гурӯҳ муайян карда мешавад.

14. Супоришнома мутобиқи замимаи №1 дар ду нусха таҳия мегардад.

15. Дар ҳолати тағиیر додани ҳайати шаҳсии гурӯҳи санчиш ба Супоришнома илова дароварда мешавад, ки он ҷузъи таркибии Супоришнома мебошад ва мутобиқи замимаи №2 дар ду нусха таҳия карда мешавад.

16. Шаҳсони зерини мансабдори Бонки миллии Тоҷикистон (минбаъд - шаҳси мансабдор) ҳуқуқи имзо кардани Супоришномаро доранд:

- Раиси Бонки миллии Тоҷикистон, муовини Раиси Бонки миллии Тоҷикистон - сарпастӣ воҳиди соҳторӣ оид ба назорати бонкӣ ва шаҳсони онҳоро ивазқунанда;

- Мудири шуъбаи минтақавии Бонки миллии Тоҷикистон ва шаҳси уро ивазқунанда.

17. Сарпастӣ (мутахассиси воҳиди соҳторӣ оид ба назорати бонкӣ дар якчоягӣ бо воҳидҳои даҳлдор) ташкилоти қарзии молиявии санчишшаванда то оғози санчиш бояд маълумотҳои зеринро омода намояд;

- ҳисоботи ягонаи молиявии маҷмӯй;
- ҳисбот оид ба таҳлили фаъолияти молиявӣ;
- норасогихо дар давоми сол;
- камбудихо дар ҷойҳои осебпазир ва ғайраҳо.

18. Санчиши ташкилоти қарзии молиявӣ аз лаҳзай аз ҷониби роҳбари гурӯҳи санчиш нишон додани Супоришнома сар мешавад (минбаъд-таърихи оғози санчиш).

19. Санчиши ташкилоти қарзии молиявӣ, пас аз супурдани санади санчиш барои шиносоӣ ба ташкилоти қарзии молиявӣ дар асоси пайнавишти қабулу супурд ба итмол мерасад (минбаъд-таърихи анҷоми санчиш).

20. Муҳлати санчиши ташкилоти қарзии молиявӣ вобаста ба теъдоди филиалҳо, воҳидҳои соҳторӣ ва ҳаҷми дороиҳо ва уҳдадориҳои он метавонад то ба 50 рӯзи тақвимӣ мӯқаррар карда шавад. Дар ҳолатҳои асосноккардашуда он метавонад ба муҳлати то 10 рӯзи тақвимӣ тамдид карда шавад.

21. Санчиши ташкилоти қарзии молиявие, ки бо дарҳости он сурат мегирад, аз руи масъалаҳои гуногун дар давоми давра ва муҳлати бо ташкилоти қарзии молиявӣ мувофиқашуда гузаронида мешавад.

22. Бонки миллии Тоҷикистон ҳуқуқ надорад, ки санчиши ташкилоти қарзии молиявиро аз рӯи ҳамон як масъала, дар худи ҳамон як давраи фаъолияти он бештар аз як бор гузаронад, ба истиснои ҳолатҳое, ки агар чунин санчишро бо сабабҳои зерин

гузаронад:

-вобаста ба азнавташкилдиҳӣ ё барҳамдиҳии ташкилоти қарзии молиявӣ;

-дар асоси қарори Раёсати Бонки миллии Тоҷикистон. Ин гуна қарори Раёсати Бонки миллии Тоҷикистон бо тартиби назорат ба фаъолияти шуъбай минтақавии Бонки миллии Тоҷикистон, ки санчиш гузаронидааст, ё дар асоси дарҳости воҳиди даҳлдори соҳтории Бонки миллии Тоҷикистон бо мақсади баҳодиҳии вазъи молиявӣ ва сифати дороиву уҳдадориҳои ташкилоти қарзии молиявӣ метавонад қабул карда шавад. Барои мақсадҳои зикршуда дар дарҳости воҳиди соҳтории Бонки миллии Тоҷикистон бояд нишонаҳои ошкоршудаи вазъи ноустувори молиявии ташкилоти қарзии молиявӣ ё бо принсипҳои маблағгузории исломӣ мутобиқат накардан, агар ин нишонаҳо ба манфиатҳои пасандоздорону қарздеҳони онҳо хатари ҷиддӣ дошта бошанд, ишора шаванд.

23. Баҳодиҳии вазъи молиявӣ ва сифати дороиву уҳдадориҳои ташкилоти қарзии молиявӣ бояд мутобиқи услуби муқарраркардаи санадҳои меъёрии хуқуқии Бонки миллии Тоҷикистон маълум карда шаванд.

24. Ҳангоми санчиши тақрории ташкилоти қарзии молиявӣ дар Супоришнома давраи санчиш ва масъалаҳои мавриди санчиш қароргирифта нишон дода мешаванд.

25. Шахси мансабдор дар асоси гузориши роҳбари гурӯҳи санчиш метавонад оид ба боздоштан ё қатъи санчиши ташкилоти қарзии молиявӣ дар сурати мавҷуд будани ҳолатҳои зерин қарор қабул намояд:

а) асос барои боздоштани санчиш:

-таҳдид ба ҳаёт ва саломатии роҳбар ва аъзои гурӯҳи санчиш;

-мамониат и ташкилоти қарзии молиявӣ ба гузаронидани санчиш;

-дигар ҳолатҳо, ки ба гузаронидани санчиш монеъ мегарданд.

б) асос барои қатъ кардани санчиш :

-аз ташкилоти қарзии молиявӣ бозхонд намудани иҷозатнома барои анҷом додани амалиёти бонкӣ;

-таъини маъмурияти муваққатӣ оид ба идоракуни ташкилоти қарзии молиявӣ;

-таҳдиду хатар ба манфиатҳои қонунии пасандоздорону қарздеҳони ташкилоти қарзии молиявӣ ва ба устувории низоми бонкии Ҷумҳурии Тоҷикистон. Дар ҳолати аз ҷониби шахси мансабдор, ки Супоришномаро имзо кардааст, қабул гардидан қарор оид ба қатъи санчиши ташкилоти қарзии молиявӣ, натиҷаҳои санчиши он мутобиқи Тартиби мазкур ба расмият дароварда мешавад.

26. Огоҳинома оид ба боздоштани санчиши ташкилоти қарзии молиявӣ, ки мутобиҳи замимаи №3 таҳия гардида, ба роҳбари ташкилоти қарзии молиявӣ фиристода мешавад ва натиҷаҳои санчиши он мутобиқи Боби 8 Тартиби мазкур ба расмият дароварда мешавад.

27. Шахси мансабдор, ки дар бораи боздоштани санчиш қарор қабул кардааст, дар сурати бартараф шудани ҳолатҳо, ки барои

боздоштани санчиш асос шуда буданд, қарор дар хусуси аз нав шурӯй кардани санчиши ташкилоти қарзии молиявӣ қабул мекунад.

28. Дар мавриди аз нав шурӯй кардани санчиши ташкилоти қарзии молиявӣ дар ҳолати зарурат ба Супоришнома илова мутобиқи замимаи №2 ворид карда ба расмият дароварда мешавад.

29. Ба натиҷаҳои санчиши ташкилоти қарзии молиявӣ маълумоте тааллук дорад, ки барои Бонки миллии Тоҷикистон ҷиҳати иҷрои вазифаи танзим ва назорати бонкӣ зарур асту он дар рафти санчиш илова ба ҳисоботхое, ки ба Бонки миллии Тоҷикистон пешниҳод гардидаанд, гирифта шуда ва асос барои баҳодиҳӣ ва натиҷагирий оид ба вазъи умумӣ ё самтҳои алоҳидаи фаъолияти он ба ҳисоб мераванд. Инчунин маълумоти дигари назорати оид ба далелу ҳолатҳои ошкоршуда дар фаъолияти он, ки метавонад сабаби пайдоиши татбиқ намудани ҷораҳои пешбиникардаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи Бонки миллии Тоҷикистон” гардад, аз чумла:

- маълумоти нодуруст оид ба вазъи молиявӣ ва молу мулкии ташкилоти қарзии молиявӣ дар натиҷаи вайрон кардани тартиби муқарраршудаи баҳисобигирий ва ҳисбдорӣ ва таҳрифи ҳисботи муҳосибӣ, оморӣ ва молиявӣ;

- далелҳои (ҳодисаҳои) аз ҷониби ташкилоти қарзии молиявӣ риоя нашудани қонунҳо, санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ва амрномаҳои Бонки миллии Тоҷикистон, пешниҳод накардани маълумот ё пешниҳоди маълумоти нопурра ё нодуруст;

- ҳолатҳои фаъолияти ташкилоти қарзии молиявӣ, фаъолияти (бефаъолиятии) кормандон ё мақомоти идоракуни он, ки вайронкуни қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон, санадҳои меъёрии ҳуқуқии Бонки миллии Тоҷикистон намебошад, вале таъсири манғӣ дорад ё метавонад ба вазъи молиявии он, ба ҳавфҳои қабулкардаи он, ё барои фароҳам овардани замина ба пайдоиши вайронкуниҳо ва ҳавфҳои иловагӣ таъсири манғӣ расонад.

БОБИ 2. ҲУҚУҚ, УҲДАДОРИХО ВА МАСЪУЛИЯТИ НАМОЯНДАГОНИ ВАКОЛАТДОРИ БОНКИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН

30. Намоянданони ваколатдор, ки гурӯҳи санчиширо ташкил мекунанд (минбаъд - роҳбар ва аъзои гурӯҳи санчиш), дар фаъолияти худ қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи Бонки миллии Тоҷикистон”, “Дар бораи фаъолияти бонкӣ”, “Дар бораи фаъолияти бонкии исломӣ”, “Дар бораи ташкилотҳои маблағгузории хурд”, “Дар бораи муқовимат ба қонунигардонии (расмикунонии) даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда ва маблағгузории терроризм”, дигар қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Тартиби мазкур ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Бонки миллии Тоҷикистонро дастури амал қарор медиҳанд. Ба ҳайати гурӯҳи санчиш шахсоне, ки саҳмиядори (иштирокчии) ташкилоти қарзии молиявӣ мебошанд ва ё ки корманди роҳбарикунданаи ташкилоти қарзии молиявӣ мебошанд, дохил карда намешаванд.

31. Роҳбар ва аъзои гурӯҳи санчиш ҳифзу нигаҳдорӣ ва баргардонидани молу мулк ҳуҷҷатхоро, ки аз ташкилоти қарзии

молиявӣ (ба истиснои нусхаи ҳӯҷатҳое (маълумоте), ки тибқи муқаррароти Тартиби мазкур гирифта шудаанд), гирифтаанд, таъмин мекунаанд.

32. Вазифаи ташкили ҳамкории тарафайни гурӯҳи санчиш аз рӯи ҳамаи масъалаҳои гузаронидани санчиш ба зиммаи шахсони зерин voguzor мегардад:

- роҳбари гурӯҳи санчиш;

- мақомоти иҷроияи (Раёсат, Раис) ташкилоти қарзии молиявӣ, муовинони Раис, аъзои Раёсат, роҳбарони филиалҳо, равзанаи бонкии исломӣ ва намояндагии онҳо, муовинони онҳо;

- кормандони масъули воҳидҳои соҳтории санчишшавандай ташкилоти қарзии молиявӣ дар ҳолати гузаронидани санчиши намояндагӣ ё воҳидҳои соҳтории он;

- мудири маъмурияти муваққатӣ оид ба идоракуни ташкилоти қарзии молиявӣ, ки таъин гардидааст.

33. Роҳбари гурӯҳи санчиш дар мувофиқа бо шахси мансабдор барои қабул кардани қарор оид ба имконияти шинос намудани мудири маъмурияти муваққатӣ бо санад ва дигар маводи санчиш то таърихи анҷоми он, ки ба маъмурияти муваққатӣ барои иҷрои вазифаҳои ба зиммаи вай voguzorshuda заруранд, ваколатдор мебошад.

34. Роҳбари гурӯҳи санчиш вақти омаду рафти ҳаррӯзai гурӯҳи санчишро дар бино ва дигар биноҳои хизматии ташкилоти қарзии молиявӣ дар давоми муҳлати санчиш бо назардошти тартиби кории дар он амалкунанда муқаррар карда, барои назорати иҷрои он масъул мебошад.

35. Дар ҳолати зарурат барои аъзои гурӯҳи санчиш дар мувофиқа бо роҳбари ташкилоти қарзии молиявӣ мумкин аст вақти омаду рафте, ки аз тартиби кории дар ташкилоти қарзии молиявии амалкунанда фарқ мекунад, муқаррар карда шавад.

36. Роҳбар ва аъзои гурӯҳи санчиш ҳуқуқ доранд, ки:

а) ба биноҳои хизматии ташкилоти қарзии молиявии мавриди санчиш, аз ҷумла ба маркази иттилооту ҳисоббарорӣ ё дигар воҳидҳо, ки захираҳои иттилоотиро ҷамъ, коркард ва нигаҳдорӣ мекунанд, ҳамчунин ба воҳидҳое, ки бо маблағи нақд ва дигар дороиҳо амалиёт анҷом медиҳанд ва дар мавриди зарурат бо ҳамроҳии кормандони маҳсуси ҷудошудаи он ё кормандони дигар ташкилоте, ки дар асоси шартнома риоя шудани тартиби гузарномадиҳӣ ё ҳифзу нигаҳбонии ташкилоти қарзии молиявиро анҷом медиҳанд, bemamoniat ворид шаванд;

б)аз воситаҳои техникий, аз ҷумла аз компьютерҳо, дискетҳо ва дигар воситаҳои электронӣ, калкуляторҳо, дастгоҳҳои нусхабардорӣ, сканерҳо, телефонҳо (аз ҷумла телефони хизматӣ, ки барои гузаронидани санчиш ва ташкили фаъолияти гурӯҳи санчиш зарур мебошанд), истифода кунанд, воситаҳои ташкилию техникиро, ки ба Бонки миллии Тоҷикистон тааллуқ доранд, ба доҳили бинои ташкилоти қарзии молиявии мавриди санчиш ворид намоянд ва аз он берун бароранд;

в) дар давраи санчиш ҳамаи ҳӯҷатҳоеро (иттилоотеро), ки барои расидан ба мақсадҳои санчиш заруранд, аз роҳбар, кормандон ва

саҳмиядорон (иштирокчиён), муштариён ва муросилони ташкилоти қарзии молиявӣ, талаб намуда гиранд, аз ҷумла:

- аз саҳмиядорони (иштирокчиёни) ташкилоти қарзии молиявӣ, муштариён ва муросилони онҳо талаб кардани ҳӯҷҷатҳои (маълумоти) зарурӣ барои муайян кардани воқеяят, аз ҷумла барои тасдиқи маълумоти дар ҳӯҷҷатҳо омада;

- ҳӯҷҷатҳои ташкилию фармоишӣ, дастурамалҳо, низомномаҳо, дастурҳо, қоидаҳо ва дигар санадҳои дохилии ташкилоти қарзии молиявӣ;

- маводи ҳадамоти назорати дохилий ё аудити дохилии ташкилоти қарзии молиявӣ, аз ҷумла ҳисоботҳо, хулосаҳои ҳадамоти назорати дохилий ё аудити дохилий ва натиҷаи баррасии онҳо;

- ҳӯҷҷатҳои баҳисобгирии ҷузъӣ ва куллии ташкилоти қарзии молиявӣ, аз ҷумла оид ба амалиёт, суратҳисобҳо ва пасандозҳои шахсони воқеӣ, ҳуқуқӣ ва шаҳрвандоне, ки бе ташкил додани шахси ҳуқуқӣ фаъолияти соҳибкорӣ анҷом медиҳанд, ба ҳисоб гирифтани ҳӯҷҷатҳои ибтидой ва феҳрастҳри ҳисобдории онҳо, китоби бақайдгирии ҳисобномаҳои қушодан ва бастани онҳо;

- ҳисботи молиявӣ, оморӣ ва фаврии ташкилоти қарзии молиявӣ;

-эзоҳнома, маълумотномаҳо, тавзехоти хаттии роҳбари ташкилоти қарзии молиявӣ ва кормандони он;

- хулосаҳои аудиторӣ оид ба ҳисботи молиявии ташкилоти қарзии молиявӣ;

- санадҳо ва маводи санчишҳои ташкилоти қарзии молиявӣ, ки аз ҷониби Бонки миллии Тоҷикистон ва мақомоти ҳифзи ҳуқуқ гузаронида шудаанд, аз ҷумла дар доираи санчиши чӣ гуна риоя шудани қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- шартномаҳое, ки ташкилоти қарзии молиявӣ бастааст ва тасдиқномаҳо ва қарорҳои қабулшудаи Кумитаи хизматрасонии маблағгузории исломӣ

-ҳӯҷҷатҳое, ки мувофиқ будани амалиёти асъории ташкилоти қарзии молиявиро ба қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ мекунанд, аз ҷумла ҳӯҷҷатҳои назорати асъор;

- ҳӯҷҷатҳо оид ба иҷрои талаботи қонунгузорӣ аз ҷониби ташкилоти қарзии молиявӣ дар бораи муқовимат ба қонунигардонии (расмикунонии) даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда ва маблағгузории терроризм.

г)аз ҳӯҷҷатҳои ташкилоти қарзии молиявӣ нусхабардорӣ қунанд;

ғ)дар мавриди зарурат пешниҳод намудани нусхаи ҳӯҷҷатҳои ташкилоти қарзии молиявиро, ки бояд бо ҳам духта шуда, бо имзои роҳбар ва сармуҳосиби он, шахсони онҳоро ивазкунанда ва бо нақши муҳри ташкилоти қарзии молиявӣ тасдиқ шуда бошанд, талаб намоянд;

д)ба ҳӯҷҷатҳои ташкилоти қарзии молиявӣ дар низомҳои истифодашавандай автоматашудаи бонкӣ ва иттилоотӣ, ҳамчунин ба тавзехоти хаттий оид ба масъалаҳое, ки ба таҳия, татбик, стандартизатсия ва истифодаи онҳо марбут аст, имконияти дастрасӣ дошта бошанд;

е)аз ташкилоти қарзии молиявӣ пешниҳод ва шиносой бо

фаъолият ва захираҳои низоми автоматишудаи бонкӣ ва иттилоотиро талаб намоянд;

ё)ба низомҳои автоматишудаи бонкӣ ва иттилоотии ташкилоти қарзии молиявӣ дар тартиби мушохида ва интихоби иттилоотӣ зарурӣ имконияти дастрасӣ дошта бошанд, ҳамчунин нусхаи электронии хуччатҳо ва нусхаи дигар сабтҳоро (дар дастгоҳи ҳомили иттилоот, ки дар ихтиёри худ доранд), аз ҷумла феҳристномаҳои ҳисобдориро, ки дар пойгоҳи маълумотии низоми автоматишудаи бонкӣ ва иттилоотӣ, низомҳои автоматишуда компютерӣ, компютерҳои алоҳида нигаҳдорӣ мешаванд, ҳамчунин рамзкушоии ин сабтҳоро ба даст оранд.

37. Ҳуччатҳои (иттилоотӣ) ташкилоти қарзии молиявӣ, ки барои гузаронидани санчиш заруранд, дар асоси дарҳости пешниҳоди ҳуччатҳо (иттилоот), дар муҳлати дарҳостшуда, ба аъзои гурӯҳи санчиш пешниҳод карда мешаванд.

38. Роҳбар ва аъзои гурӯҳи санчиш уҳдадоранд, ки:

- маълумотеро, ки мувофиқи қонунҳо сирри давлатӣ, сирри бонкӣ, тиҷоратӣ ва дигар намуди сир доноста мешавад, фош накунанд, ҳуччату файлҳои аз ташкилоти қарзии молиявӣ гирифтаро маҳфуз нигоҳ дошта баргардонанд;

- пас аз анҷоми санчиш таҷхизоти техникии дарҳостшударо баргардонанд;

- баҳои воқеии ташкилоти қарзии молиявии санчишшавандаро мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ва санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ дар санад дарҷ намоянд.

БОБИ 3. УҲДАДОРИҲОИ ТАШКИЛОТИ ҚАРЗИИ МОЛИЯВӢ

39. Ташкилоти қарзии молиявӣ уҳдадор аст, ки ба роҳбар ва аъзои гурӯҳи санчиш дар гузаронидани санчиш мусоидат намояд.

40. Роҳбари ташкилоти қарзии молиявӣ, ки мавриди санчиш қарор мегирад, на дертар аз рӯзи кории пас аз таърихи оғози санчиш уҳдадор аст, ки:

- шахсони мансабдори ташкилоти қарзии молиявӣ ва кормандони онро, ки бояд бо роҳбар ва аъзои гурӯҳи санчиш ҳамкорӣ намоянд (минбаъд-кормандони масъул), салоҳият ва масъулияти онҳоро баҳри таъмини дастрасӣ ба ҳуччатҳои (иттилооти) барои гузаронидани санчиш зарур, ба низоми автоматишудаи бонкӣ ва иттилоотии он, пешниҳоди ҳуччатҳои (иттилооти) он, ҳамчунин баҳри таъмини шартҳои дигаре, ки барои гузаронидани санчиш заруранд муайян кунад;

- дар шакли хаттӣ оид ба кормандони масъул роҳбари гурӯҳи санчишро огоҳ намояд.

41. Роҳбар ва кормандони ташкилоти қарзии молиявии мавриди санчиш уҳдадоранд, ки:

- аз таърихи оғоз то анҷоми санчиш хангоми аз ҷониби роҳбар ва аъзои гурӯҳи санчиш нишон додани шаҳодатномае, ки Бонки миллии Тоҷикистон ё шуъбаи минтақавии он додааст (дигар ҳуччате, ки аз кормандони Бонки миллии Тоҷикистон будани шахсони нишондодашударо гувоҳӣ медиҳад) ба роҳбар, кормандони ташкилоти қарзии молиявии мавриди санчиш ё ба кормандони

дигар ташкилоте, ки дар асоси қарордод ба риоя шудани реңаи гузарномадиҳӣ ё посбонии он назорат меқунанд, бемамониат ба бино ва дигар биноҳои хидматии он ворид шуданро таъмин намоянд;

- дар бинои хидматии ташкилоти қарзии молиявӣ, ки аз кормандони он ва шахсони бегона ҷудо карда шудаасту ҳифзу посбонӣ мешавад ва бо воситаҳри зарурӣ, ҷевонҳои насузанд ба ҷарои ниғаҳдории ҳӯҷҷатҳо, компютерҳои дорой таъмини барномавӣ, воситаҳои ташкилию техникии бо роҳбари гурӯҳи санчиш мувофиқашуда муҷаҳҳаз аст, ба роҳбар ва аъзои гурӯҳи санчиш шароити мусоиди кори фароҳам оваранд;

- роҳбар ва аъзои гурӯҳи санчишро бо ҳӯҷҷатҳои (иттилооти) ба ҷарои гузаронидани санчиш зарурӣ, бо низоми автоматишудаи бонкӣ ва иттилоотии ташкилоти қарзии молиявӣ дар тартиби аз назар гузаронидан ва интихоб карда гирифтани иттилооти зарурӣ, ҳамчунин гирифтани нусхаи ҳӯҷҷатҳо (иттилоот) дар воситаҳои элекtronӣ ва қофазӣ, аз ҷумла ҳӯҷҷатҳои дар низоми автоматишудаи бонкӣ ва иттилооти маҳфузбуðaro тибки Тартиби мазкур таъмин кунанд.

42. Ташкилоти қарзии молиявӣ ба ҷарои пурра ва саривақт ичро ҷардани дарҳостномаи пешниҳодкунии ҳӯҷҷатҳо (иттилоот) ба роҳбар ва аъзои гурӯҳи санчиш, ки ба ҷарои гузаронидани санчиш мутобики мухлатҳои дар дарҳостнома муқарраркардашуда заруранд, вазифадор мебошад.

43. Маълумоти дорой сирри бонкӣ, тиҷоратӣ, хидматӣ ва дигар сирре, ки дар ҳӯҷҷатҳои ба ҷарои гузаронидани санчиш зарур мавҷӯд аст, наметавонад боиси рад гардидан пешниҳоди онҳо ба гурӯҳи санчиш гардад.

44. Маълумоте, ки дорой сирри давлатӣ мебошад, дар асоси дарҳост бо тартиби муқарраркардаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба гурӯҳи санчиш дода мешавад.

45. Бо талаби роҳбар ва аъзои гурӯҳи санчиш нусхаи ҳӯҷҷатҳои (иттилооти) пешниҳодшаванд бояд дар парванда дұхта шуда, бо имзои роҳбари ташкилоти қарзии молиявӣ ва сармуҳосиби он, шахсони онҳоро ивазқунанда ва нақши мухри ташкилоти қарзии молиявӣ тасдиқ карда шавад.

46. Дар ҳолати набудани ҳӯҷҷатҳо (иттилоот) ё сар задани ҳолатҳои дигаре, ки дар мухлати муқарраркардаи дарҳостнома ба пешниҳод шудани онҳо монеъ мегарданд, роҳбари ташкилоти қарзии молиявӣ, шахси уро ивазқунанда бояд то тамом шудани мухлати таъиншудаи пешниҳодкунии ҳӯҷҷатҳо (иттилоот) ба роҳбари гурӯҳи санчиш оид ба сабабҳои ичро нагардидан дарҳостнома ҷавоби хаттӣ пешниҳод кунад.

47. Роҳбар ва кормандони ташкилоти қарзии молиявӣ, ҳамчунин кормандони дигар ташкилотҳо, ки ташкилоти қарзии молиявиро дар асоси шартнома ҳифзу посбонӣ меқунанд, ҳуқуқ надоранд, ки:

- воситаҳои ташкилию техникии мавриди истифодаи роҳбар ва аъзои гурӯҳи санчиширо санҷанд, дигар ҳӯҷҷатҳои хидматиро гиранд ва аз назар гузаронанд ё ба истифодабарии онҳо ҳангоми гузаронидани санчиш имконият надиҳанд;

- аз роҳбар ва аъзои гурӯҳи санчиш бо таври шифоҳӣ ё хаттӣ

баёнот ва ягон уҳдадориро талаб кунанд;

- аз роҳбар ва аъзои гурӯҳи санчиш дигар талаботхоеро, ки қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Тартиби мазкур пешбинӣ накардааст, талаб намоянд.

48. Ташкилоти қарзии молиявӣ ҳуқук дорад бо риояи талаботи муқарраркардаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ва бо розигии Бонки миллии Тоҷикистон ё шуъбаҳои минтақавии он, ки фаъолияти онро назорат мекунанд, санади санчиши гурӯҳи санчишро бо дарҳости ташкилотҳои аудиторӣ, ки аудити онро анҷом медиҳанд, пешниҳод намояд.

БОБИ4. ОМОДАГӢ БАРОИ ГУЗАРОНИДАНИ САНЧИШИ ТАШКИЛОТИ ҚАРЗИИ МОЛИЯВӢ

49. Омодагӣ барои гузаронидани санчиши ташкилоти қарзии молиявӣ дар асоси маълумоте, ки Бонки миллии Тоҷикистон барои мушаххас кардани масъалаҳои мавриди санчиш дар ихтиёර дорад, барои давраи санчиш ва муайян кардани ҳаҷми ҳуҷҷатҳои барои гузаронидани санчиш зарурӣ, ки ба сурати намуна гирифта мешаванд, бо назардошти баҳогузории пешакии ҳолатҳои зерин сурат мегирад:

- вазъи молиявии ташкилоти қарзии молиявӣ;
- ба хавф дучор шудани ташкилоти қарзии молиявӣ;
- низоми идорақунии хавфҳои ташкилоти қарзии молиявӣ;
- дурустии ҳисоботхое, ки ташкилоти қарзии молиявӣ ба Бонки миллии Тоҷикистон пешниҳод мекунад;
- бартараф кардани камбудио норасоиҳое, ки дар рафти санчишҳои қаблии ташкилоти қарзии молиявӣ ошкор шуда буданд;
- риояи стандартҳои маблағузории исломӣ;
- аз ҷониби ташкилоти қарзии молиявӣ ичро гардидан талаботи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон барои муқовимат ба Қонунигардонии (расмикунонии) даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда ва маблағузории терроризм ва маблағузории паҳнкунии силоҳи қатли ом.

50. Санчиши ташкилоти қарзии молиявӣ метавонад бо огоҳонидани пешакӣ ва бе огоҳонидани пешакӣ сурат гирад.

51. Огоҳиномаи пешакӣ оид ба гузаронидани санчиш ба роҳбари ташкилоти қарзии молиявӣ фиристода мешавад.

52. Огоҳиномаи пешакӣ оид ба гузаронидани санчиши ташкилоти қарзии молиявӣ метавонад дорои талаботе бошад, ки ташкилоти қарзии молиявӣ ҷиҳати таъмини мусоидат ба гузаронидани санчиш амали мушаххасеро бояд ичро намояд, аз ҷумла:

- омода намудани ҳуҷҷатҳо (маълумот) оид ба масъалаҳое, ки бояд санчиш шаванд, ё барои санчиш заруранд;
- анҷом додани чораҳои ташкилий, аз ҷумла ҷудо кардани утоқи алоҳидаи хидматӣ барои гурӯҳи санчиш, бо воситаҳои ташкилию техники муҷаҳҳаз кардани он;
- ичрои дигар амалҳо барои таъмини мусоидат дар гузаронидани санчиш.

53. Санчиши ташкилоти қарзии молиявӣ оид ба масъалаи риояи талаботи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ва санадҳои меъёрии ҳуқуқии Бонки миллии Тоҷикистон дар соҳаи ташкилий кори эмисионӣ-хазинавӣ бо пули нақд, муқовимат ба Қонунигардонии (расмикунонии) даромадҳои бо роҳи чиноят бадастоварда ва маблағузории терроризм бидуни қаблан огоҳ кардани он сурат мегирад.

54. Тартиби санчиши хазинаҳои ташкилоти қарзии молиявӣ бо ду тарз сурат мегирад:

- тарзи аввал мутобиқи талаботи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Бонки миллии Тоҷикистон пулҳои коғазӣ варақ ба варақ ва тангаҳо дона ба дона ҳисоб карда мешаванд;

- тарзи дуввум вобаста ба муқаррар намудани сатҳи андозаи хавфи амалиётӣ (бехатарии нигоҳдории пул, саривақт аз муомилот гирифтани пулҳои фарсада, ҷиҳозонидан бо таҷҳизоти техникии зарурӣ ва ғайра) ва дар сурати хеле зиёд будани ҳаҷми пулҳои нақд дар ганҷхонаҳо ва кассаҳои амалиётӣ, роҳбар ва аъзои гурӯҳи санчиш метавонанд бозшумории варақ ба варақ ва дона ба донаи пулҳои нақди мавҷудбуدارо ба таври интиҳоӣ гузаронанд.

БОБИ 5. ГУЗАРОНИДАНИ САНЧИШИ ТАШКИЛОТИ ҚАРЗИИ МОЛИЯВӢ

55. Роҳбари гурӯҳи санчиш нусҳаи аввали Супоришномаро ба шахсони зерин месупорад:

- ба роҳбари ташкилоти қарзии молиявӣ (дар сурати гузаронидани санчиши ташкилоти қарзии молиявӣ);

- ба роҳбари филиал ё дигар кормандони масъул воҳидҳои соҳтории ташкилоти қарзии молиявӣ, ки бояд санчиш шаванд, дар сурати гузаронидани санчиши воҳидҳои соҳторие, ки берун аз маҳалли ҷойгиршавии ташкилоти қарзии молиявӣ қарор доранд.

56. Далели гирифтани Супоришнома дар нусҳаи дуюми он бо имзои роҳбар ё корманди масъули ташкилоти қарзии молиявӣ, ки Супоришномаро гирифтааст, бо нишон додани вазифа, ному насаб, ҳамчунин таъриҳ ва вақти гирифтани он тасдиқ карда мешавад.

57. Нусҳаи дуюми Супоришнома дар назди роҳбари гурӯҳи санчиш нигоҳ дошта мешавад.

58. Иловаи Супоришнома тибқи Тартиби мазкур ба роҳбари ташкилоти қарзии молиявӣ супорида мешавад.

59. Роҳбар ва кормандони ташкилоти қарзии молиявӣ, аз ҷумла кормандони масъули воҳидҳои соҳтории он вазифадоранд, ки мутобики Тартиби мазкур аз лаҳзаи нишон додани Супоришнома дар гузаронидани он мусоидат намоянд.

60. Ҳангоми зарурат дар давраи гузаронидани санчиш роҳбари гурӯҳи санчиш дар мувофиқа бо шахси мансабдор, ки Супоришномаро имзо кардааст, барои муҳокимаи натиҷаҳои пешакии санчиши ташкилоти қарзии молиявӣ ҷиҳати аз он талаб намудани тавзехоти иловагӣ, бартараф кардани ихтилофоти эҳтимолӣ дар масъалаи мавҷудияти камбудии норасоиҳои ошкоршуда, ҳисобдории нодуруст барои инъикос кардани онҳар дар

санади санчиш ва имкони бартараф кардани онҳо бо роҳбари ташкилоти қарзии молиявӣ машварат доир менамояд.

БОБИ 6. БА РАСМИЯТ ДАРОВАРДАНИ САНАД ДАР ХУСУСИ МАМОНИАТ БА ГУЗАРОНИДАНИ САНЧИШ ДАР ТАШКИЛОТИ ҚАРЗИИ МОЛИЯВӢ

61. Аз ҷониби ташкилоти қарзии молиявӣ иҷро накардани (иҷрои номатлуби) уҳдадориҳо барои мусоидат ба гузаронидани санчиш дар ташкилоти қарзии молиявӣ, ки Тартиби мазкур муқаррар намудааст ҳамчун мамониат ба гузаронидани санчиш дар ташкилоти қарзии молиявӣ ба хисоб меравад.

62. Далели мамониат кардан ба гузаронидани санчиш дар ташкилоти қарзии молиявӣ инҳо мебошанд:

- наандешидани чораҳо баҳри таъмини даромаду баромади bemamoniati и роҳбар ва аъзои гурӯҳи санчиш ба бино ва дигар биноҳои хидматии ташкилоти қарзии молиявии мавриди санчиш ё воҳиди соҳтории он мутобиқи Тартиби мазкур;

- рад намудани гирифтани Супоришнома пас аз нишон дода шудани он аз ҷониби роҳбари ташкилоти қарзии молиявӣ ё кормандони масъули воҳидҳои соҳтории он ё саркашӣ аз тасдиқи далели гирифтани Супоришнома мутобиқи Тартиби мазкур;

- мутобиқи Тартиби мазкур дар ҳаҷми пурра аз ҷониби ташкилоти қарзии молиявӣ пешниҳод нагардидани ҳучҷатҳо (маълумот) ё нусхай онҳо дар асоси дарҳости пешниҳоди ҳучҷатҳо (маълумот), ки онро роҳбар ва аъзои гуруҳи санчиш барои иҷро дар муҳлати аз ҷониби он муқарраркарда тартиб додаанд;

- саркашии роҳбари ташкилоти қарзии молиявӣ ё кормандони масъули воҳидҳои соҳтории он аз гирифтани ё шиносой бо санади санчиш ё аз имзо намудани он тибки муқаррароти Боби 8 Тартиби мазкур.

63. Роҳбари гурӯҳи санчиш дар ҳолати мамониат ба гузаронидани санчиш мутобиқи замимаи №4 дар ду нусха санад тартиб медиҳад.

64. Санад дар бораи мамониат ба гузаронидани санчиш аз ҷониби роҳбари гурӯҳи санчиш ва на камтар аз як нафар аъзои гурӯҳи санчиш имзо карда мешавад.

65. Роҳбари гурӯҳи санчиш санад дар бораи мамониат кардан ба гузаронидани санчишро ба роҳбари ташкилоти қарзии молиявӣ ё дар ҳолати гузаронидани санчиши воҳидҳои соҳторӣ ба корманди масъули воҳиди соҳтории он месупорад.

66. Далели гирифтани санад дар бораи мамониат ба гузаронидани санчиш дар нусхай дуюми он бо имзои роҳбар ё корманди масъул, ки санадро гирифтааст, бо нишон додани вазифа, ному насаб ва ҳамчунин таъриҳ ва вакти гирифтани он тасдиқ карда мешавад.

67. Агар роҳбари ташкилоти қарзии молиявӣ ё корманди масъули воҳиди соҳторӣ гирифтани санад дар бораи мамониат ба гузаронидани санчиш ё имзо кардани онро, ки далели гирифтани

санадро тасдиқ мекунад, рад намояд, он гоҳ дар санад бо нишон додани вазифа, ному насаби роҳбар ё корманди масъул ва таърихи радкунӣ сабти зерин ворид мегардад: “Гирифтани санад дар бораи мамониат ба гузаронидани санчишро рад кард” ё “Имзо намудан, ки далели гирифтани санад дар бораи мамониат ба гузаронидани санчишро тасдиқ мекунад, рад кард”.

68. Нусхай санад дар бораи мамониат ба гузаронидани санчиш, бо супориши шахси мансабдор имкон дорад, ки ба роҳбари ташкилоти қарзии молиявӣ ё ба Шурой нозирони он фиристода шавад.

69. Санад дар бораи мамониат ба гузаронидани санчиш аз ҷониби роҳбари гурӯҳи санчиш мутобиқи Тартиби мазкур барои қабули қарор ба шахси мансабдор пешниҳод карда мешавад.

БОБИ 7. ТАЛАБОТ БАРОИ БА РАСМИЯТ ДАРОВАРДАНИ НАТИЧАҲОИ САНЧИШИ ТАШКИЛОТИ ҚАРЗИИ МОЛИЯВӢ

70. Натиҷаи санчиши ташкилоти қарзии молиявӣ дар санади санчиш инъикос меёбад.

71. Санади санчиш аз рӯи натиҷаи санчиши сохторҳои мазкур таҳия мегардад:

- ташкилоти қарзии молиявӣ;

-филиал, воҳиди сохторӣ ё намояндагии ташкилоти қарзии молиявӣ, аз ҷумла берун аз маҳалли ҷойгиршавии саридораи он.

72. Ҳангоми гузаронидани санчиши ташкилоти қарзии молиявии дорои филиалҳо ба шарти дар як вақт (якбора) гузаронидани санчиши саридора, филиал ва воҳиди сохтории берун аз маҳалли ҷойгиршавии саридора, филиал ё воҳиди сохтории он, аз рӯи маводи санчиши саридора ва санадҳои санчишии филиалҳо ё воҳидҳои сохтории он санади ҷамъbastии санчиш тартиб дода мешавад. Дар ҳолати тартиб додани санади ҷамъbastии ташкилоти қарзии молиявӣ, ки дорои филиалҳо мебошад, санади саридораи он метавонад тартиб дода нашавад.

73. Санади санчиш хучҷати дорои маълумоти дастрасияш ба шахсони сеюм маҳдуд мебошад, ба истиснои ҳолатҳое, ки қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ва санадҳои меъёрии ҳуқуқии Бонки миллии Тоҷикистон пешбинӣ намудаанд.

74. Санади санчиш мутобиқи талаботи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон, санадҳои меъёрии ҳуқуқии Бонки миллии Тоҷикистон дар ду нусха мутобиқи замимаи №5 ба расмият дароварда мешавад.

75. Санади санчиш аз қисми муқаддимавӣ, таҳлилий ва хотимавӣ иборат мебошад.

76. Қисми муқаддимавии санади санчиш бояд маълумоти зеринро дар бар гирад:

- таърих ва маҳалле, ки дар он ҷо санади санчиш ба расмият дароварда шудааст;

- рақами бақайдгирий ва рақами тартибии ташкилоти қарзии молиявӣ, ки дар Феҳристи ташкилоти қарзии молиявӣ сабт гардидааст ва ҳамчунин маълумот дар бораи маҳалли ҷойгиршавии он;

- ҳусусиятҳои гузаронидани санчиш ва ба расмият даровардани

натицаҳои санчиши ташкилоти қарзии молиявӣ бо нишон додани далелҳои мамониат кардан ба гузаронидан ё боздоштан ё қатъ кардани санчиш, омода намудани санадҳои санчиш дар долатҳое, ки Тартиби мазкур муқаррар кардааст;

-дар бораи хулосаи гурӯҳи санчишие, ки санчиш гузаронидааст.

77. Қисми таҳлилии санади санчиш бояд маълумоти зеринро дар бар гирад:

- дар бораи хӯҷҷатҳое (иттилооте), ки ташкилоти қарзии молиявӣ дар давоми муҳлати гузаронидани санчиши ташкилоти қарзии молиявӣ пешниҳод кардааст (накардааст);

- дар бораи дуруст будани баҳисобгирии (ҳисботдиҳии) ташкилоти қарзии молиявӣ;

- дар бораи далелҳои (ҳолатҳои) камбудию норасоидои дар фаъолияти ташкилоти қарзии молиявӣ ошкоршуда (бо нишон додани ҷой ва вақти содир шудани вайронкунӣ ва муқаррароти мушаххаси қонунгузории бонкӣ ва санадҳои меъёрии ҳуқуқии Бонки миллии Тоҷикистон, ки талаботи онҳоро ташкилоти қарзии молиявӣ вайрон кардааст ва дар лаҳзай ошкоршавӣ бартараф карда нашудаанд);

- дар бораи аз ҷониби ташкилоти қарзии молиявӣ дар таърихи ба анҷомрасии санчиш бартараф карда шудани камбудию қонунвайронкуниҳри дар фаъолияти он ошкоршуда ва ҳамчунин нодурустии баҳисобгирии (ҳисботдиҳии) онҳо.

78. Дар қисми таҳлилии санади санчиш инчунин бояд хулосаҳои роҳбар ва аъзои гурӯҳи санчиш аз руи натиҷаи санчиши ташкилоти қарзии молиявӣ, ҳамчунин маълумоти дигари назоратӣ, ки барои муайян кардани андозаи хавфҳо, дороихо, уҳдадориҳо зарур мебошанд, бузургӣ ва кифоятии сармоя, ҳамчунин баҳогузории низоми идоракуни хавфҳо ва ташкили назоратӣ доҳилӣ, вазъи молиявӣ ва дурнамои фаъолияти он, дарҷ гарданд.

79. Қисми хотимавии санади санчиш бояд маълумоти ҷамъбастӣ оид ба натиҷаҳои асосии санчиши ташкилоти қарзии молиявиро дар бар гирад.

80. Санади санчиши филиалҳо ва воҳидҳои соҳтории ташкилоти қарзии молиявӣ, ки ба санади ҷамъбастии санчиши ташкилоти қарзии молиявӣ доҳил мешавад, бояд маълумотҳои зеринро дар бар тирад:

- оид ба риоя шудани қоидаю расмиёт ва меъёрҳои доҳилӣ аз ҷониби филиал ва воҳидҳои соҳторӣ, ки онҳро саридораи ташкилоти қарзии молиявӣ тасдиқ кардааст;

- дар бораи ташкили низоми назоратӣ доҳилии ташкилоти қарзии молиявӣ нисбат ба (барои) амалиёт ва муомилоте, ки филиал ва воҳидҳои соҳтории он амалий менамояд.

81. Санади санчиш ба шаҳси мансабдор дар ҳолатҳои зарурӣ бо замимаи нусхаи ҳӯҷҷатҳои ташкилоти қарзии молиявӣ, ки дар рағти санчиш ошкор гардидан баҳисобгирии (ҳисботдиҳии) нодуруст, қонунвайронкунӣ ва камбудиҳоро дар фаъолияти он тасдиқ мекунанд, пешниҳод мегардад.

82. Далелҳри нодурустии баҳисобгирии (ҳисботдиҳӣ), қонунвайронкунию камбудиҳо дар фаъолияти ташкилоти қарзии

молиявӣ бо назардошти муҳим будани онҳо барои баҳодиҳии вазъи молиявӣ ва дурнамои фаъолият, низоми идоракунӣ ва ташкили назоратӣ дохилӣ, ҳамчунин барои қабули қарор оид ба истифода кардани чораҳо нисбат ба он мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ва санадҳри меъёрии ҳуқуқии Бонки миллии Тоҷикистон дар санади санчиш инъикос мегарданд.

83. Моҳияти нодурустии баҳисобгирии (ҳисботдиҳӣ) мутобиқи меъёрхое, ки бо санадҳои меъёрии ҳуқуқии Бонки миллии Тоҷикистон муайян мегарданд, муқаррар карда мешавад.

84. Мулоҳизаҳои асосноки роҳбар ва аъзои гурӯҳи санчиш дар заминаи ҳӯҷҷатҳое (иттилооте), ки аз ташкилоти қарзии молиявӣ гирифта шудаанд, барои маълум кардани моҳияти қонунвайронкуни ю камбуҷидҳои дар фаъолияти ташкилоти қарзии молиявӣ ошкоршуда асос ба хисоб мераванд.

85. Мулоҳизаҳои асосноки роҳбар ва аъзои гурӯҳи санчиш ҳамчунин дар хусуси аз ҷониби ташкилоти қарзии молиявӣ риоя гардидан талаботи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ва санадҳри меъёрии ҳуқуқии Бонки миллии Тоҷикистон дар соҳаи муқовимат ба Қонунигардонии (расмикунони) даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда ва маблағузории терроризм, баҳогузории низоми идоракуни хавфҳо ва ташкили назоратӣ дохилӣ, вазъи молиявӣ ва дурнамои фаъолият барои маълум кардани моҳияти қонунвайронкуни ю камбуҷидҳои дар фаъолияти он ошкоршуда, пешниҳод мегарданд.

86. Ҳангоми муҳокимаи натиҷаҳои санчиш бо ташкилоти қарзии молиявӣ мутобиқи Тартиби мазкур роҳбари гурӯҳи санчиш ҳуқуқ дорад, ки роҳбари ташкилоти қарзии молиявиро бо мулоҳизаҳои асоснок ва шарҳи он шинос намояд.

87. Мулоҳизаҳои асосноки роҳбар ва аъзои гурӯҳи санчиш ва шарҳи он дар гузориши натиҷаи санчиши ташкилоти қарзии молиявӣ инъикос гардида, ба шахси мансабдор пешниҳод мегардад.

88. Шахси мансабдор ҳуқуқ дорад ҳангоми зарурат роҳбари ташкилоти қарзии молиявӣ, Шурӯй нозирон ва Кумитаи хизмаирасонии маблағузории исломии ташкилоти қарзии молиявиро бо мулоҳизаҳои асосноки дар гузориши натиҷаҳои санчиши ташкилоти қарзии молиявӣ омада, аз ҷумла оид ба баҳогузории низоми идоракуни хавфҳо ва ташкили назорати дохилӣ, вазъи молиявӣ ва дурнамои фаъолияти он шинос кунад.

89. Санади санчиш аз ҷониби роҳбар ва аъзои гурӯҳи санчиш имзо карда мешавад. Дар ҳолати ғайриимкон будани имзонамоии санади санчиш аз ҷониби аъзои алоҳидай гурӯҳи санчиш (беморӣ, рухсатӣ, сафари хидматӣ ва дигар сабабҳри воқеӣ), роҳбари гурӯҳи санчиш оид ба сабаби набудани имзои он ишора мекунад.

90. Дар ҳолати аз ҷониби шахси мансабдор мутобиқи Тартиби мазкур қабул гардидан қарор дар хусуси боздоштан ё қатъ намудани санчиши ташкилоти қарзии молиявӣ, оид ба натиҷаҳои санчиш санади санчиш (вақте, ки дар давраи аз таърихи оғози санчиш то таърихи анҷоми он ба гурӯҳи санчиш ҳӯҷҷатҳое (иттилооте) пешниҳод гарданд, ки барои гузаронидани санчиш зарур ва кофӣ мебошанд) ё оид ба натиҷаҳои санчиш (вақте ки дар давраи

аз таърихи оғози санчиш то таърихи таҳияи санад оид ба мамониат ба гузаронидани санчиш барои ба дохилӣ бино ва дигар биноҳои хидматии ташкилотҳои қарзии молиявии мавриди санчиш ё воҳиди соҳтории он даромадани гурӯҳи санчиш рад карда мешавад ё дар сурати пешниҳод Nagaridani хучҷатҳое (иттилооте), ки барои гузаронидани санчиш зарур ва кофӣ мебошад) гузориш ба расмият дароварда мешавад.

БОБИ 8. ХУСУСИЯТҲОИ БА РАСМИЯТ ДАРОВАРДАНИ САНАДИ САНЧИШ ТО БА АНҶОМ РАСОНИДАНИ САНЧИШИ ТАШКИЛОТИ ҚАРЗИИ МОЛИЯВӢ

91. Санади санчиш то ба анҷом расонидани санчиш (минбаъд-санади фосилавии санчиш) ҳангоми ошкор гардидани далелу ҳолатҳое, ки мутобики қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ва санадҳри меъёрии ҳуқуқии Бонки миллии Тоҷикистон истифодаи чораҳои фаврӣ ва таъсиррасониро нисбат ба ташкилоти қарзии молиявӣ талаб мекунад, аз ҷумла дар ҳолатҳои муқарраркардаи Тартиби мазкур метавонад таҳия гардад ва ҳамчунин ҳангоми мавҷудияти:

- асос барои амалӣ намудани тадбирҳо оид ба огоҳ кардани муфлишавии ташкилоти қарзии молиявӣ (ба истиснои ҳолатҳое, ки агар санчиши ташкилоти қарзии молиявӣ бо тартиби пешбиникардаи санади меъёрии ҳуқуқии Бонки миллии Тоҷикистон, ки тартиби амалӣ намудани тадбирҳоро барои огоҳ кардани муфлишавии он муайян мекунад, гузаронида шавад);

- асос барои бозхонди иҷозатномаи ташкилоти қарзии молиявӣ барои гузаронидани амалиёти бонкӣ мутобики қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи фаъолияти бонкӣ”, “Дар бораи фаъолияти бонкии исломӣ” ва “Дар бораи ташкилотҳои маблағузории хурд”;

- вайрон кардани талаботи қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи танзими асьор ва назорати асьор”, “Дар бораи муқовимат ба Қонунигардонии (расмикунонии) даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда ва маблағузории терроризм ва маблағузории паҳнкунии силоҳи қатли ом” ва “Дар бораи сугуртаи пасандозҳои шахсони воқеӣ”;

- нодурустии маълумоти баҳисобигирии (ҳисоботдиҳии) ташкилоти қарзии молиявӣ, ки боиси пайдоиши заминаи (асоси) пешбининамудаи банди мазкур мегардад.

92. Санади фосилавии санчиш дар ду нусха мутобики замимаи №5 таҳия карда шуда, аз ҷониби роҳбар ва аъзои гурӯҳи санчиш имзо карда мешавад.

93. Ҳангоми тартиб додани санади фосилавии санчиш нусҳаи санад барои шиносой тибқи муқаррароти Боби 9 Тартиби мазкур ба ташкилоти қарзии молиявӣ дода мешавад ва ба шахси мансабдор равона карда мешавад.

94. Дар ҳолати мутобики Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи Бонки миллии Тоҷикистон” аз ҷониби Бонки миллии Тоҷикистон таъин шудани маъмурияти мувакқатӣ барои идорақунии ташкилоти қарзии молиявӣ санади фосилавии санчиш барои шиносой ба мудири муваққатӣ дода мешавад.

95. Мудири мубаққатии ташкилоти қарзии молиявӣ:

- санади санчишро барои шиносой ба мақомоти идоракуни ташкилоти қарзии молиявӣ, ки ваколатҳои онҳо маҳдуд ё боздошта шудаанд, медихад;

- амалӣ гаштани тадбирҳоро оид ба бартараф кардани далелҳои нодурустии ҳисобдории ташкилоти қарзии молиявӣ, ки дар рафти санчиш ошкор шудаанд ва ба қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ва санадҳои меъёрии ҳуқӯқии Бонки миллии Тоҷикистон мувоғиқ намудани баҳисобгирии (ҳисботдихии) онҳоро таъмин мекунад.

96. Ҳуҷҷатҳо (иттилоот) ё нусхай бо тартиби муқарраршуда тасдиқшудаи онҳо, ки хулосаҳоро оид ба мавҷудияти асосмандӣ барои тартиб додани санади фосилавии санчиш сабит мекунанд ва инро Тартиби мазкур пешбинӣ намудааст, ҳатман ба санади фосилавии санчиш замима мегарданд.

97. Дар ҳолатҳои муқаррарнамудаи Тартиби мазкур, нусхай санади фосилавии санчиш ва гузориш бояд ба шахси мансабдор барои қабули қарор оид ба идома додан ё қатъ кардани санчиш, равона карда шавад.

98. Дар ҳолати аз ҷониби шахси мансабдор мутобиқи Тартиби мазкур қабул гардидан қарор оид ба боздоштан ё қатъ кардани санчиш аз руи натиҷаи санчиш дар таърихи қабули чунин қарор санади фосилавии санчиш тартиб дода мешавад. Нусхай санади фосилавии санчиш хамчун замима ба санади санчиши ташкилоти қарзии молиявӣ ҳамроҳ карда мешавад.

99. Дар ҳолати аз ҷониби шахси мансабдор қабул гардидан қарор оид ба идома додани санчиш, санчиш бо тартиби муқарраршуда то таърихи ба анҷоми расидани он гузаронида мешавад.

БОБИ 9. ШИНОС НАМУДАНИ ТАШКИЛОТИ ҚАРЗИИ МОЛИЯВӢ БО САНАДИ САНЧИШ

100. Санади санчиш аз ҷониби роҳбар ва аъзои гурӯҳи санчиш барои шиносой ба роҳбари ташкилоти қарзии молиявӣ дода мешавад ё ба корманди масъули филиал ё воҳиди соҳторӣ, ки ваколатнома оид ба қабули санади санчиш ва минбаъд барои шиносой ба роҳбари ташкилоти қарзии молиявӣ додани он пешниҳод кардааст, супурда мешавад.

101. Супурдани санади санчиш барои шинос намудани мақомоти идоракуни ташкилоти қарзии молиявӣ дар асоси пайнавишти қабулу супурди санади санчиш, ки дар ду нусха мутобиқи замимаи №6 таҳия карда мешавад, амалӣ мегардад.

102. Дар ҳолати рад кардани корманди масъул аз гирифтани санади санчиш барои шиносой ё саркашӣ кардани он аз қабули санади санчиш барои супурдани он ба роҳбари ташкилоти қарзии молиявӣ барои шиносой, дар ҳар ду нусхай санади санчиш навиштаоти зерин сабт мегардад: “Аз гирифтани санади санчиш барои шиносой саркашӣ кард”, ки он чр вазифа, ному наасаби корманди масъул нишон дода шуда, бо имзои роҳбари гурӯҳи санчиш ва на камтар аз як аъзои гурӯҳи санчиш тасдиқ мегардад.

103. Ҳангоми зарурат, аз ҷумла дар мавриди гузаронидани

санчиши ташкилоти қарзии молиявӣ оид ба масъалаҳои фаъолияти воҳидҳои соҳтории берун аз маҳалли ҷойгиршавии он ва агар кормандони масъули воҳидҳои соҳтории он ваколатнома оид ба қабули санади санчиш надошта бошанд, он гоҳ санади санчиш имкон дорад тавассути бастаи фармоиши почтавӣ бо огоҳиномаи ирсоли он ба роҳбари ташкилоти қарзии молиявӣ фиристода шавад.

104. Роҳбари ташкилоти қарзии молиявӣ бояд бо санади санчиш дар муҳлати на зиёда аз 5 рӯзи корӣ аз рӯзи имзо шудани пайнавишти қабулу супурди санади санчиш ё рузи супурдани бастаи фармоиши почтавӣ (минбаъд-муҳлати шиносой бо санади санчиш) шинос гардад.

105. Далели шиносой бо санади санчиш дар ҳар ду нусхай санади санчиш бо нишон додани таърихи шиносой бо санади санчиш бо имзои роҳбар ё корманди масъули филиал ё воҳиди соҳтории ташкилоти қарзии молиявӣ ва бо нақши муҳри он тасдиқ карда мешавад.

106. Дар ҳолати норозигӣ ба санади санчиш, роҳбари ташкилоти қарзии молиявӣ ҳуқуқ дорад бо навиштаоти зерин “Норозигӣ ба санади санчиш дар _____ варақ замима мегардад” (минбаъд - норозигӣ ба санади санчиш) эътирози хаттӣ пешниҳод кунад.

107. Норозигӣ ба санади санчиш бояд дар ду нусха таҳия гардида, бо имзои роҳбари ташкилоти қарзии молиявӣ ва сармуҳосиби он, шахсони онҳоро ивазкунанда ва нақши муҳри ташкилоти қарзии молиявӣ тасдиқ карда шавад.

108. Норозигӣ ба санади санчиш дар коғаз ва дар ҳолатҳои зарурӣ ҳамчунин дар шакли электронӣ ба роҳбари гурӯҳи санчиш пешниҳод мегардад.

109. Норозигӣ ба санади санчиш, ки то тамом шудани муҳлати шиносой бо санади санчиш ба роҳбари гурӯҳи санчиш пешниҳод шудааст, ҷузъи таркибии он ба ҳисоб меравад.

110. Ҳангоми гузаронидани санчиши ташкилоти қарзии молиявӣ аз руи масъалаҳри фаъолияти воҳидҳои соҳтории берун аз маҳалли ҷойгиршавии он корманди масъул ҳуқуқ дорад, норозигӣ оид ба санади санчиш пешниҳод кунад.

111. Норозигии корманди масъул ба санади санчиш ҷузъи таркибии санади санчиш мебошад.

112. Нусхай аввали санади санчиш барои баррасӣ ва қабули қарори даҳлдор ба шахси мансабдор пешниҳод карда мешавад.

БОБИ 10. ХУСУСИЯТҲОИ ГУЗАРОНИДАНИ САНЧИШИ ТАШКИЛИ КОР, АНҶОМ ДОДАН ВА БАҲИСОБГИРИИ НАВҲОИ АЛОҲИДАИ АМАЛИЁТ БО АСЬОРИ НАҚДИ ХОРИЧӢ ДАР ВОҲИДҲОИ СОҲТОРИИ ТАШКИЛОТИ ҚАРЗИИ МОЛИЯВӢ

113. Санчиши воҳиди соҳторие, ки навъҳои алоҳидаи амалиётро бо асьори нақди хориҷӣ анҷом медиҳад, тибқи Тартиби мазкур бо назардошти талаботи санади меъёрии ҳуқуқии Бонки миллии Тоҷикистон, ки тартиби анҷом додан ва ба ҳисоб гирифтани амалиёт бо асьори нақди хориҷиро муқаррар менамояд, гузаронида мешавад.

114. Гузаронидани санчиши воҳиди соҳтории ташкилоти қарзии молиявӣ, ки навъҳои алоҳидаи амалиётро бо асьори нақди хориҷӣ анҷом медиҳад, аз нишон додан ва супурдани Супоришнома ба корманди масъули воҳиди соҳтории ташкилоти қарзии молиявӣ, ҳамчунин аз нишон додани шаҳодатномае, ки Бонки миллии Тоҷикистон ё шӯъбаи минтақавии он додааст (дигар ҳучҷате, ки аз кормандони Бонки миллии Тоҷикистон будани шахсони нишондодашуда гувоҳӣ медиҳад) оғоз мешавад.

115. Аз лаҳзаи гирифтани Супоришнома корманди масъули воҳиди соҳтории ташкилоти қарзии молиявӣ, ки навъҳои алоҳидаи амалиётро бо асьори нақди хориҷӣ анҷом медиҳад уҳдадор аст, ки:

- фавран анҷом додани амалиётро бо асьори нақди хориҷӣ, ҳамчунин ба расмият даровардани (пур кардани) ҳар гуна ҳучҷатро, аз ҷумла бо истифодаи таҷхизоти компютерӣ қатъ намояд;

- рафтуомади бемамониат и роҳбар ва аъзои гурӯҳи санчишро ба бинои воҳиди соҳтории ташкилоти қарзии молиявӣ таъмин намояд ва ҳамаи талаботро оид ба пешниҳоди ҳучҷатҳри барои санчиш зарур дар асоси дарҳостнома, тавзеҳоти хаттӣ, маълумотномаҳо ва эзоҳномаҳо амалӣ намояд.

116. Корманди масъули воҳиди соҳтории ташкилоти қарзии молиявӣ ҳуқуқ дорад, ки роҳбари ташкилоти қарзии молиявиро аз хусуси санчиш огоҳ кунад.

117. Роҳбар ва аъзои гурӯҳи санчиш ҳуқуқ доранд, ки аз корманди масъули воҳиди соҳтории ташкилоти қарзии молиявӣ талаби инҳоро кунанд:

- бозшумории бақияи пули нақд ва дороиҳои воҳиди соҳтори амалиётини ташкилоти қарзии молиявӣ;
- баёноти хаттӣ оид ба масъалаҳои дар рафти санчиш ба миён омада, ки ҷузъи таркибии санади санчиш мебошад.

118. Пулҳои коғазии миллӣ ва асьори хориҷӣ, ҳучҷатҳои пардоҳт бо асьори хориҷӣ варақ ба варақ ва тангаҳо дона-дона бозшуморӣ карда мешаванд.

119. Маблағи дар асл боқимондаи пули нақд ва дигар дороиҳо мувофиқи ҳучҷатҳои барасмиятдаровардаи рӯзи амалиётӣ ба маълумоти баҳисобгирий муқоиса карда мешавад. Дар сурати ошкор гардиданӣ фарқияти бақияи аслии пули нақд ва дигар дороиҳо аз маълумоти баҳисобгирий бозшумории такрории онҳо гузаронида мешавад.

120. Аз рӯи натиҷаи санчиши воҳиди соҳтории ташкилоти қарзии молиявӣ мутобиқи Тартиби мазкур дар ду нусха санади санчиш тартиб дода мешавад.

121. Санади санчиш тибқи Тартиби мазкур ба корманди масъули воҳиди соҳтории ташкилоти қарзии молиявӣ, барои шиносой ба роҳбари ташкилоти қарзии молиявӣ фиристодан супорида мешавад.

БОБИ 11. ХУСУСИЯТҲОИ САНЧИШИ БОНКҲОИ ФАРЪИИ (ФИЛИАЛҲОИ) ХОРИЧИИ ТАШКИЛОТҲОИ ҚАРЗИИ МОЛИЯВӢ, ФИЛИАЛҲО ВА НАМОЯНДАГИҲОИ БОНКҲОИ ХОРИҶӢ ВА НАМОЯНДАГИҲОИ ТАШКИЛОТҲОИ ҚАРЗИИ

МОЛИЯВИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

122. Санчиши бонкҳои фаръии (филиалҳои) хориции ташкилотҳои қарзии молиявӣ, ки дар ҳудуди давлати хориҷӣ ба қайд гирифта шудааст, дар асос ва бо тартиби муқарраркардаи созишнома (меморандум) байни Бонки миллии Тоҷикистон ва мақоми назорати бонкии давлати хориҷӣ бо иштироки намояндагони ваколатдори Бонки миллии Тоҷикистон гузаронида мешавад. Дар сурати набудани созишномаҳо (меморандумҳо) санчиши онҳо бо тартиби инфиродӣ дар асоси мувофиқаи байни Бонки миллии Тоҷикистон ва мақомоти назорати бонкии давлати хориҷӣ гузаронида мешавад.

123. Санчиши филиалҳова намояндагиҳои бонкҳои хориҷӣ, ки дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба қайд гирифта шудааст, мутобиқи Тартиби мазкур аз ҷониби намояндагони ваколатдори Бонки миллии Тоҷикистон гузаронида мешавад. Дар сурати набудани созишнома (меморандум) байни Бонки миллии Тоҷикистон ва мақоми назорати бонкии давлати хориҷӣ санчиш бо иштироки намояндагони ваколатдори мақоми назорати бонкии давлати хориҷӣ метавонад гузаронида шавад.

124. Санчиши филиалҳо ва намояндагиҳои ташкилотҳои қарзии молиявие, ки берун аз Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолият доранд (минбаъд – филиалҳо ва намояндагиҳои хориции ташкилотҳои қарзии молиявӣ) бо назардошти талаботи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Бонки миллии Тоҷикистон ва созишнома (меморандум), аз ҷониби намояндагони ваколатдори Бонки миллии Тоҷикистон гузаронида мешавад.

125. Санчиш ҳамчунин метавонад дар асоси созишнома (меморандум) бо ташаббуси мақоми назорати бонкии давлати хориҷие, ки филиалҳо ва намояндагиҳои хориции ташкилотҳои қарзии молиявӣ дар ҳудуди он ҷойгир шудаанд, гузаронида шавад. Натиҷаи санчиш бо тартиби пешбиникардаи созишнома (меморандум) ба расмият дароварда шуда, ба Бонки миллии Тоҷикисгон пешниҳод мегардад. Дар сурати набудани созишнома (меморандум) санчиши филиалҳо ва намояндагиҳои хориции ташкилоти қарзии молиявӣ бо тартиби инфиродӣ дар асоси мувофиқаи байни Бонки миллии Тоҷикистон ва мақомоти назорати бонкии давлатҳои хориҷӣ гузаронида мешавад.

126. Бонки миллии Тоҷикисгон аз руи натиҷаи санчиши филиалҳо ва намояндагиҳои хориции ташкилотҳои қарзии молиявӣ метавонад ба намояндагони ваколатдори Бонки миллии Тоҷикистон ва мақомоти назорати бонкии давлати хориҷие, ки дар ҳудуди он ин филиалҳо ва намояндагиҳои хориции ташкилоти қарзии молиявӣ ҷойгиранд, гузаронидани машваратро барои муҳокимаи муштараки натиҷаҳои санчиш тавсия дихад.

127. Роҳбари ташкилоти қарзии молиявӣ аз ҳусуси шиносоӣ бо натиҷаи санчиши филиалҳо ва намояндагиҳои хориции ҳуд дар муҳлати на дертар аз 10 рӯзи корӣ аз рӯзи гирифтани маводи санчиш Бонки миллии Тоҷикистонро оғоҳ мекунад.

128. Санчиши намояндагии ташкилоти қарзии молиявие, ки дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба қайд гирифта шудааст, мутобиқи

Тартиби мазкур оид ба масъалаи мутобиқат намудани фаъолияти намояндагӣ ба Низомномаи он ва қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон гузаронида мешавад.

Замимаи №1 ба Тартиби
гузаронидани санчиши
ташкилотҳои қарзии молиявӣ, чамъбаст ва
пешниҳоди натиҷаҳои он

СУПОРИШНОМА

БАРОИ ГУЗАРОНИДАНИ САНЧИШИ ТАШКИЛОТИ ҚАРЗИИ МОЛИЯВӢ (шакли намуна) БОНКИ МИЛЛИИ ТОЧИКИСТОН

Барои истифодаи хизматӣ
Нусхаи №

Супоришнома барои гузаронидани санчиши

(номи расмии ташкилоти қарзии молиявӣ)

№_____ аз "—" соли 20_____

Мутобики Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи Бонки
миллии Тоҷикистон” ва “Тартиби гузаронидани санчиши
ташкилотҳои қарзии молиявӣ, чамъбаст ва пешниҳоди натиҷаҳои
он” ба роҳбари гурӯҳи санчиши

(ному насаб)

ва аъзои гурӯҳи санчиши

(ному насаб)

супориш дода мешавад, ки

дар

(номи пурраи расмии ташкилоти қарзии молиявӣ)

санчиши гузаронанд.

Масъалаҳои мавриди санчиши:

Роҳбар ва аъзои гурӯҳи санчиши намояндағони Бонки миллии
Тоҷикистон буда, барои гузаронидани санчиши ташкилоти қарзии
молиявӣ, филиал ва воҳидҳои соҳтории он дар асоси супоришномаи
мазкур ваколатҳои даҳлдор доранд.

Роҳбар ва кормандони ташкилоти қарзии молиявӣ, филиал ва
воҳидҳои соҳтории он вазифадоранд, ки мутобики супоришномаи
мазкур дар гузаронидани санчиши ба роҳбар ва аъзои гурӯҳи санчиши
мусоидат намоянд.

Супоришнома то "—" "—" соли 20__эътибор дорад.

Шахси мансабдори Бонки миллии Тоҷикистон, ки ҳуқуқи имзо
кардани супоришномаро барои гузаронидани санчиши дорад.

(ному насаб)

ч.м.

(имзо)

Бонки миллии Тоҷикистон,

(шувъбаи минтақавии Бонки миллии Тоҷикистон)
Супоришнома гирифта шуд: " _____ "" ____ " с. 20 _____ , соати " _____ "
" _____ " дақиқа
Роҳбари ташкилоти қарзии молиявӣ, филиал ва воҳидҳои соҳтории он

_____

(имзо)

(ному насаб)

Ч.М. ташкилоти қарзии молиявӣ, филиал ва воҳидҳои соҳтории он.

Давраи санчиш ва масъалаҳое, ки бояд санчида шаванд, дар супоришнома танҳо дар ҳолатҳои гузаронидани санчиши такрорӣ нишон дода мешаванд.

Замимаи №2 ба Тартиби
гузаронидани санчиши
ташкilotҳои қарзии молиявӣ, ҷамъбаст ва
пешниҳоди натиҷаҳои он

ИЛОВА БА СУПОРИШНОМА БАРОИ ГУЗАРОНИДАНИ
САНЧИШИ ТАШКИЛОТИ ҚАРЗИИ МОЛИЯВӢ
(шакли намуна)
БОНКИ МИЛЛИИ ТОЧИКИСТОН
Барои истифодаи хизматӣ
Нусхаи № ____

Илова ба супоришнома (тамдид, тағирии аъзои гурӯҳи
санчиш ва ғайра) барои гузаронидани санчиш
(номи расмии ташкилоти қарзии молиявӣ)

№" ____

аз " ____" ____ "соли 20____

Мутобики Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи Бонки
миллии Тоҷикистон" ва Тартиби гузаронидани санчиши
ташкilotҳои қарзии молиявӣ, ҷамъбаст ва пешниҳоди
натиҷаҳои он
Ба роҳбари гурӯҳи санчиш _____

_____
(ному насаб) ва аъзои гурӯҳи санчиш

_____
(ному насаб)
супориш дода мешавад, ки дар _____

(номи пурраи расмии ташкилоти қарзии молиявӣ)

санчиш масъалаҳои зеринро идома диханд.

Иловай мазкур ба супоришнома ҷузъи
таркибии супоришнома барои
гузаронидани санчиш аз " ____" ____ "соли 20____ №____" ба ҳисоб меравад.

Супоришнома аз " ____" ____ "соли 20____ то " ____" ____ "соли 20____
эътибор дорад.

Шахси мансабдори Бонки миллии Тоҷикистон, ки ҳуқуқи
имзо кардани супоришномаро барои гузаронидани санчиш
дорад.

_____
(имзо) ч.м.

_____
(ному насаб)

Бонки миллии Тоҷикистон,

(шуъбаи минтақавии Бонки миллии Тоҷикистон)

Илова ба супоришнома барои гузаронидани санчиш аз "___" ___ соли 20___, №___, "___" ___ соли 20___ соати "___" ___ дақиқа гирифта шуд.

Роҳбари ташкилоти қарзии молиявӣ, филиал ва воҳидҳои соҳтории он

_____ (имзо)

(ному насаб)

ч.м. ташкилоти қарзии молиявӣ, филиал ва воҳидҳои соҳтории он

**Замимаи №3 ба Тартиби
гузаронидани санчиши
ташкилотҳои қарзии молиявӣ, ҷамъбаст
ва пешниҳоди натиҷаҳои он**

ОГОҲИННОМА ДАР БОРАИ БОЗДОШТАНИ САНЧИШИ

ТАШКИЛОТИ ҚАРЗИИ МОЛИЯВӢ,

(шакли намуна)

БОНКИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН

Барои истифодаи хизматӣ

Нусхаи №

Огоҳинома дар бораи боздоштани санчиш

_____ (номи расмии ташкилоти қарзии молиявӣ)

Роҳбари ташкилоти қарзии молиявӣ

Вобаста ба имконпазир набудани идомаи санчиш, ки мутобиқи супоришнома барои гузаронидани санчиш аз "___" ___ соли 20___, №___ бевосита дар ташкилоти қарзии молиявӣ, филиал ва воҳидҳои соҳтории он гузаронида мешавад, аз сабаби (сабаби имконпазир набудани идомаи санчиш бевосита дар ташкилотҳои қарзии молиявӣ филиал ва воҳидҳои соҳтории он) гурӯҳи санчиш дар

ҳайати _____

дар бораи мамониат ба гузаронидани санчиш санад таҳия намуд ва гузаронидани санчишро то лаҳзаи қабули қарор аз рӯи санад оид ба мамониат ба гузаронидани санчиш _____

(аз ҷониби шахси мансабдори Бонки миллии Тоҷикистон, ки дар хусуси гузаронидани санчиш қарор қабул кардааст) боздошт. Санад дар бораи мамониат ба гузаронидани санчиш ба

(шахси мансабдори Бонки миллии Тоҷикистон, ки дар хусуси гузаронидани санчиш қарор қабул кардааст) пешниҳод гардид.
"___" "___" "соли 20

Шахси мансабдори Бонки миллии Тоҷикистон, ки ҳуқуқи супоришро барои гузаронидани санчиш дорад.

(имзо)

(ному насаб) ч.м.

Бонки миллии Тоҷикистон,

(шӯъбаи минтақавии Бонки миллим Тоҷикистон)
"___" "___" "соли 20

Ин ҷо дар бораи мавҷудияти далелҳои таҳдид ба ҳаёт ва саломатии роҳбар ва аъзои гурӯҳи санчиш, мамониат и ташкилоти қарзии молиявӣ, филиал ва воҳидҳои сохтории он ба гузаронидани санчиш ё дар бораи дигар далелҳре, ки ба гузаронидани санчиш монеъ мегарданд, маълумот оварда мешавад.

**Замимаи №4 ба Тартиби
гузаронидани санҷӯши
ташкилотҳои қарзии молиявӣ, ҷамъбаст
ва пешниҳоди натиҷаҳои он**

**САНАД ДАР БОРАИ МАМОНИАТ БА ГУЗАРОНИДАНИ
САНЧИШИ ТАШКИЛОТИ ҚАРЗИИ МОЛИЯВӢ
(шакли намуна)**

БОНКИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН

**Барои истифодаи хизматӣ
Нусхаи №**

САНАД

**Дар бораи мамониат ба гузаронидани
санчиш**

(номи расмии ташкилоти қарзии молиявӣ)

№ _____

аз "___" "___" "соли 20___

Санади мазкур дар асоси далели мамониат багузаронидани санчиши

(номи пурраи расмии ташкилоти қарзии молиявӣ, филиал ва воҳидҳои сохтории он), ки

Мутобиқи супоришнома барои гузаронидани санчиш аз "___" "___" "соли 20___ №___ тартиб дода шуд.

Гурӯҳи санчиш дар ҳайати _____

(номи пурраи расмии ташкилоти қарзии молиявӣ, филиал ва воҳидҳои соҳтории он) аз

"—""—" соли 20_ санчиш гузаронд (бояд ба санчиш оғоз мекард).

Барои гузаронидани санчиш ба гурӯҳи санчиш зарур аст (иҷозати ворид шудан ба бино ва биноҳои хидматии ташкилоти қарзии молиявӣ, филиал ва воҳидҳои соҳтории санчишшаванд, гирифтани ҳуҷҷатҳои (иттилооти) барои санчиш зарур, нусхабардорӣ кардани ин ҳуҷҷатҳо, гирифтани баёнат ва ғайра).

Роҳбари ташкилоти қарзии молиявӣ, филиал ва воҳидҳои соҳтории

он (иҷозати ворид

шудан ба бино ва дигар биноҳои хидматии ташкилоти қарзии молиявӣ, филиал ва воҳидҳои соҳтории он ва пешниҳоди ҳуҷҷатҳоро рад намуд), ки ин боиси имконнопазир гардидан санчиш дар ташкилоти қарзии молиявӣ, филиал ва воҳидҳои соҳтории он гардид.

Роҳбари гурӯҳи санчиш _____ (ному нараб)

(имзо)

Аъзои гурӯҳи санчиш _____ (ному нараб)

(имзо)

"—""—" соли 20_

Нусхай санади мазкур гирифта шуд:

"—""—" соли 20_

Роҳбари ташкилоти қарзии молиявӣ, филиал ва воҳидҳои соҳтори

(ному нараб)

(имзо)

Ҷ. М. ташкилоти қарзии молиявӣ

Дар ҳолати ба корманди масъули ташкилоти қарзии молиявӣ, филиал ва воҳидҳои соҳтории он супурдани санади санчиш номи хонаводагӣ, ном, номи падар, вазифаи корманди масъули ташкилоти қарзии молиявӣ, филиал ва воҳидҳои соҳтории он, рақам ва таърихи додани ваколатнома барои иҷрои фаъолият аз руи қабули санади санчиш барои ба шиносой додани он ба роҳбари ташкилоти қарзии молиявӣ, филиал ва воҳидҳои соҳтории он нишон дода мешавад.

**Замимаи №5 ба Тартиби
гузаронидани санҷши
ташкилотҳои қарзии молиявӣ, ҷамъбаст
ва пешниҳоди натиҷаҳои он**

**САНАДИ (ФОСИЛАВӢ) САНҶШИ ТАШКИЛОТИ ҚАРЗИИ
МОЛИЯВӢ
(шакли намуна)**

БОНКИ МИЛЛИИ ТОЧИКИСТОН

Барои истифодаи хизматӣ
Нусхаи № _____

Санади (фосилавӣ) санчиш

(номи расмии ташкилоти қарзии молиявӣ)

Таърихи таҳияи санад: " _____" соли 20____ рақами (№) қайд

Чойи таҳия шудани санад: Санади санчиш

(номи расмии ташкилоти қарзии молиявӣ)

Оғози санчиш: " _____" соли 20____

Анҷоми санчиш: " _____" соли 20____

Санади мазкур аз руи натиҷаи санчиши _____

(номи пурраи расмии ташкилоти қарзии молиявӣ, филиал ва воҳидҳои сохтории он) ки мутобиқи супоришишнома барои гузаронидани санчиш аз " _____" соли 20____ таҳти № гузаронида мешавад, таҳия гардид.

Санади (фосилавӣ) санчиш (қисми муқаддимавӣ, таҳлилий ва хотимавӣ) Сохтор ва мазмуни санади санчиш мутобиқи Тартиби гузаронидани санчиши ташкилотҳои қарзии молиявӣ, ҷамъбаст ва пешниҳоди натиҷаҳои он ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Бонки миллии Тоҷикистон муайян карда мешавад.

Замима ба санади санчиш **: дар _____ варақ

(бо нишон додани номгӯи ҳуҷҷтҳои замимашаванд (нусхаи онҳо)

Санади мазкур дар ду нусха, ки ҳар ду эътибори ягонаи ҳуқуқӣ доранд, таҳия шудааст.

Роҳбари гурӯҳи санчиш _____ (ному нараб)
(имзо)

Аъзои гурӯҳи санчиш

(ному нараб)

ч.м.

(имзо)

Бонки миллии Тоҷикистон,

(шуъбаи минтақавии Бонки миллии Тоҷикистон)

Бо санади санчиши (фосилавӣ) ташкилоти қарзии молиявӣ, филиал ва воҳидҳои сохтории он шинос аст:

Роҳбари ташкилоти қарзии молиявӣ, филиал ва воҳидҳои сохтории он

_____ (вазифа) _____ (ному нараб)

(имзо)

" _____" соли 20____

ч.м. ташкилоти қарзии молиявӣ

филиал ва воҳидҳои сохтории он

Норозигӣ ба санади санчиш дар " _____" варақ замима мегардад.

Роҳбари ташкилоти қарзии молиявӣ, филиал ва воҳидҳои сохтории он

(ному насаб)

(имзо)

ч.м.

Дар ҳолати гузаронидани санчиши ташкилоти қарзии молиявӣ, филиал ва воҳидҳои соҳтории он аз рӯи масъалаҳои фаъолияти онҳо ба санади санчиш метавонад баёноти хаттии корманди масъули ташкилоти қарзии молиявӣ, филиал ва воҳидҳои соҳтории он бо нишон додани номи хонаводагӣ, ном ва номи падар ва вазифаи ў, ҳамчунин таърихи пешниҳод шудани онҳо ба роҳбари гурӯҳи санчиш замима гарданд.

**Замимаи №6 ба Тартиби
гузаронидани саҷиши
ташкилотҳои қарзии молиявӣ, ҷамъбаст ва
пешниҳоди натиҷаҳои он**
**ПАЙНАВИШТИ ҚАБУЛУ СУПУРДИ САНАДИ САНЧИШИ
ТАШКИЛОТИ ҚАРЗИИ МОЛИЯВӢ**

(шакли намуна)

БОНКИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН

Барои истифодаи хизматӣ

Нусхаи №_____

Пайнавишти қабулу супурди санади санчиш

(номи расмии ташкилоти қарзии молиявӣ)

аз " _____ " соли 20_____

Пайнавишти мазкур вобаста ба супурди санади санчиши _____

(номи пурраи расмии ташкилоти қарзии молиявӣ, филиал ва воҳидҳои соҳтории он) мутобики супоришинома барои гузаронидани санчиш аз " _____ " соли 20_____ таҳти №_____ барои шинос намудани роҳбари ташкилоти қарзии молиявӣ, филиал ва воҳидҳои соҳтории

он _____ (вазифа, ному насаб) таҳия шудааст.

Гурӯҳи санчиш барои шинос намудани мақомоти идоракуни ташкилоти қарзии молиявӣ, филиал ва воҳидҳои соҳтории он дар асоси хучҷатҳои (иттилооти) аз ташкилоти қарзии молиявӣ, филиал ва воҳидҳои соҳтории он гирифташуда дар давраи аз " _____ " соли 20_____, то " _____ " соли 20_____, дар ду нусха санади санчишро, ки ҳар қадоми он эътибори якхелai ҳуқуқӣ дорад, таҳия намуд ва нусхаи санади мазкурро барои шиносоӣ ба ташкилоти қарзии молиявӣ, филиал ва воҳидҳои соҳтории он месупорад.

Ба роҳбар ё корманди масъули ташкилоти қарзии молиявӣ зарур аст, ки ҳифзу нигаҳдории санади санчишро таъмин намуда, дар муҳлати на дертар 5 рӯзи кори аз рӯзи имзо шудани пайнавишти мазкур бо он шинос шавад.

Далели шинос шудан бо санади санчиш бояд бо имзои роҳбар ё корманди масъули ташкилоти қарзии молиявӣ ва нақши муҳри ташкилоти қарзии молиявӣ, филиал ва воҳидҳои соҳтории он дар ҳар ду нусхаи санади санчиш "___" соли 20___ соати "___" дақиқа дар бинои ташкилоти қарзии молиявӣ, филиал ва воҳидҳои соҳтории он ё шуъбаи минтақавии Бонки миллии Тоҷикистон бо нишонии:

тасдиқ карда шавад.

Ифҳои маълумоте, ки дар санади санчиш маҳфуз аст, тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ мегардад.

Пайнавишти мазкур дар ду нусха таҳия шудааст.

Роҳбари ташкилоти қарзии молиявӣ, филиал ва воҳидҳои соҳтории он (имзо) (ному нараб)

Роҳбари гуруҳи санчиш

(имзо)

(вазифа, ному нараб)

ч.м. ташкилоти қарзии молиявӣ, филиал ва воҳидҳои соҳтории он

Дар ҳолати ба корманди масъули ташкилоти қарзии молиявӣ, филиал ва воҳидҳои соҳтории он супурдани санади санчиш номи хонаводагӣ, ном, номи падар, вазифаи корманди масъули ташкилоти қарзии молиявӣ, филиал ва воҳидҳои соҳтории он, рақам ва таърихи додани ваколатнома барои иҷрои фаъолият аз рӯи қабули санади санчиш барои ба шиносоӣ додани он ба роҳбари ташкилоти қарзии молиявӣ, филиал ва воҳидҳои соҳтории он нишон дода мешавад.